

Lokalen: Brandvoorkoming

1. Toepassingsgebied:

Deze bepalingen zijn van toepassing op:

- ✘ lokalen/zalen > 50 personen;
- ✘ lokalen/zalen > 20 personen en totaal gebouw > 80 personen;
- ✘ gebouwen > 100 personen.

Kortom: alle jeugdlokalen.

Maximum toegelaten aanwezigen = $1/m^2$.

2. Weerstand tegen brand:

- a) In geval van **structurele verbouwingswerken** aan het gebouw of **nieuwbouw** moeten volgende zaken gerespecteerd worden:
- 1) Een weerstand tegen brand van ten minste één uur is vereist voor volgende bouwelementen:
 - dragende elementen van het gebouw, inclusief muren, kolommen, balken en vloeren;
 - trapzalen;
 - de trappen, die uit metselwerk, beton of andere onbrandbare bouwmaterialen moeten vervaardigd zijn;
 - muren, vloeren en plafonds van de stookplaatsen waar zich de brandstofvoorraad of de teller van de gasleiding bevinden;
 - 2) Een weerstand tegen brand van ten minste een half uur is vereist voor:
 - niet-dragende muren en wanden;
 - wanden en al de bijhorigheden van kokers, zoals kokers voor leidingen en vuilstortkokers;
 - deuren die verbinding geven tussen de wel en de niet voor het publiek toegankelijke lokalen, deze moeten eveneens zelfsluitend zijn;
- b) De wanden, plafonds en de vloer van de **keukens** moeten een weerstand tegen brand van één uur hebben;
- c) **Stookplaatsen** waar zich de brandstofvoorraad of de teller van de gasleiding bevinden (nooit samen) moeten afgesloten zijn met een zelfsluitende deur met een weerstand tegen brand van een half uur. Ze moeten een efficiënte verluchting hebben die rechtstreeks naar buiten uitgeeft en mogen enkel gebruikt worden voor hun eigen bestemming.
De ingangen van de stookplaatsen moeten een verhoog hebben zodat bij lekkage de vloeistof in het lokaal blijft;
- d) De **plafonds**, de valse plafonds en hun ophangingelementen moeten:
 - bij brand een stabiliteit van ten minste een half uur bezitten;
 - vervaardigd of bekleed zijn met een onbrandbaar materiaal;
- e) **Bekleding/meubels:**
 - aan de muren bevestigde bekleding (en gordijnen) en de bekleding en het opvulsel van vaste zitplaatsen hebben een oppervlak met trage vlamvoortplantingssnelheid;
 - niet bevestigde bekleding en het meubilair moeten uit onbrandbare stoffen vervaardigd zijn;
 - brandbare doeken, bevestigd aan het plafond (of de grond), zijn verboden;
 - doeken mogen geen deur of uitgang aan het zicht onttrekken of het gebruik ervan bemoeilijken;
 - In dansgelegenheden en in de evacuatiewegen is het gebruik van textiel verboden, tenzij ze een brandvertragende behandeling hebben ondergaan;

- **Vuilnisbakken** moeten uit niet brandbare materialen gemaakt zijn en voorzien van een zelfsluitend deksel;

- f) **Versieringen** die bij gelegenheid aangebracht worden mogen het brandrisico niet verhogen en dienen aan dezelfde criteria te beantwoorden als de vaste versiering;
Extra lichtdecoratie mag enkel op laagspanning gebruikt worden;
Gloeilampen worden op een voldoende afstand van elke ontvlambare stof geplaatst (dus geen gekleurd papier er rond bevestigen);
- g) De **verwarmingsinstallatie** moet minstens één maal per jaar nagezien worden door een gespecialiseerde firma;
Een verwarming, vast of verplaatsbaar, met open vlam is verboden (vb: vuurkorven);
- h) De **elektrische installatie** moet gekeurd worden door een gespecialiseerde firma;
- i) **Dampkappen en schoorstenen** moeten regelmatig (minstens 1 x per jaar) onderhouden en schoongeveegd worden;

3. Uitgangen en ontruiming:

- a) Volgende twee bepalingen zijn enkel van toepassing op **nieuwe gebouwen of bij structurele vernieuwingen**:
 - 1) De trappen, gangen en deuren, en de wegen die er naar toe leiden (de “**uitgangen**”) moeten een snelle en gemakkelijke ontruiming van de aanwezigen mogelijk maken. Alle uitgangen moeten rechtstreeks of onrechtstreeks op de openbare weg uitgeven;
 - 2) De lokalen (of gedeelten) waar **meer dan honderd personen** aanwezig mogen zijn moeten over minstens twee gescheiden uitgangen beschikken. Deze tweede uitgang mag als “nooduitgang” worden aangeduid. Bij voorkeur is deze nooduitgang tegenover de uitgang;
- b) De **uitgangswegen en –deuren** moeten in totaal een vrije breedte hebben die groter of gelijk is aan zoveel centimeter als het maximum in de instelling toegelaten personen ($1/m^2$). Elke uitgang moet een minimum vrije breedte van 80 cm hebben;
- c) Wanneer in de bestaande gebouwen de uitgangen onvoldoende breed zijn en het onmogelijk is ze te verbreden moet het maximum aantal personen verminderd worden tot wanneer aan het in voorgaande criterium voldaan is;
- d) Het is verboden om voorwerpen, die de doorgang kunnen belemmeren of vrije breedte kunnen verminderen, in de uitgangen te plaatsen;
- e) Wanneer de **bovenverdiepingen of in kelderverdiepingen** voor het publiek toegankelijke lokalen zijn moeten deze vaste trappen hebben, zelfs wanneer er andere toegangsmiddelen zoals liften aanwezig zijn. Verdiepingen waar honderd of meer personen mogen zijn moeten over minstens twee afzonderlijke trappen beschikken;
- f) De **trappen** moeten uit rechte delen bestaan en de treden moeten slipvrij zijn;
- g) Roltrappen, draaitrappen, spiltrappen of hellende vlakken met een helling van $> 10\%$, komen niet in aanmerking om aan de vorige eisen te voldoen en zijn bij gevolg verboden;
- h) De totale vrije breedte van de trappen = max. aantal personen $\times 1,25$ cm voor dalende en $\times 2$ voor stijgende trappen. (Minimum 80 cm breed);

- i) De **deuren** moeten ofwel in beide richtingen ofwel in de richting van de uitgang opendraaien. Draaideuren en draaipaaftjes zijn als uitgang niet toegelaten;
- j) Glazen deuren moeten een merkteken dragen dat volstaat om duidelijk zichtbaar te zijn;
- k) Indien het gebouw bij het uitvallen van de verlichting niet voldoende inval krijgt van openbare verlichting om een vlotte evacuatie te verzekeren, moet er **veiligheidsverlichting** voorzien worden. Deze moet in werking treden bij het uitvallen van het normale net;
- l) Iedere (nood)uitgang moet aangeduid zijn door de daarmee overeenstemmende pictogrammen (groen op een witte achtergrond) – zie pictogrammen. Deze aanduidingen moeten verlicht worden door de gewone (en door de noodverlichting).
De wegen die naar deze uitgangen leiden moeten zodanig worden afgebakend dat ze van om het even waar bereikbaar zijn. De verlichting van deze wegen moet aangesloten zijn op de gewone verlichting (en op de noodverlichting);
- m) Het is aan te raden om een **schema** van het lokaal aan de uitgang te bevestigen (op elk verdiep). Hierop wordt aangeduid: elektrische installaties, gasaansluitingen of –stockage, trappen, brandblussers, (nood)uitgangen, ...
Dit schema is verplicht indien de kelder toegankelijk is;
- n) **Tijdens evenementen** moet ten minste één persoon met de veiligheid belast zijn om een preventief toezicht uit te oefenen en onmiddellijk in te kunnen grijpen bij brand;
- o) De (nood)uitgangen mogen niet op slot gedaan worden gedurende activiteiten. Dit moet telkens vóór de activiteiten worden nagekeken.

4. Brandblussers:

Aantal brandblussers:

De verzekeringsmaatschappijen eisen voor “normale risico’s” (lees jeugdverenigingen)

1 bluseenheid per 150 m² vloeroppervlakte met een minimum van 2 per verdieping.

Hoe bepaal je het aantal bluseenheden?

poeder	6 kg	1 bluseenheid
poeder	9 kg of 12 kg	1,5 bluseenheid
CO2	5 kg of 6 kg	0,5 bluseenheid
water en schuim	9 liter	0,5 bluseenheid
poeder	50 kg	10 bluseenheden

Het is eveneens belangrijk om na te kijken dat de brandblusapparaten de vermelding **ABC** hebben.

Dit bepaald voor welke soorten branden ze bruikbaar zijn.

A: vaste stof B: vloeistof C: gas (D: metaal)

Indien er een **keuken** aanwezig is, is het aangeraden om hier een **branddeken** op een duidelijk zichtbare plaats te voorzien.

Plaats van de brandblussers:

Zorg dat de brandblussers op een **hoogte** hangen zodat iedereen ze kan benutten. Indien iemand een zware brandblusser van boven z'n hoofd moet nemen gebeurt dit niet snel en niet veilig. Veel praktischer is een hoogte tussen 20 cm (om te kuisen) en 100 cm van de grond (onderkant brandblusser).

Het spreekt voor zich dat je de brandblussers **verspreid** over het ganse lokaal en niet allemaal vlak bij elkaar plaatst.

Alle blusmiddelen moeten **goed zichtbaar en gemakkelijk bereikbaar** zijn.

Ze moeten jaarlijks nagekeken worden.

5. Pictogrammen:

Brandblussers: (wit op rode achtergrond)

De pictogrammen van de brandblussers moeten boven de brandblussers gehangen worden ter hoogte van de bovenkant van de deuren. Dit zorgt ervoor dat alle pictogrammen op dezelfde hoogte hangen.

(Nood) uitgangen: (wit op groene achtergrond)

De volgende aanduidingen dienen boven de deurstijl (of op deze hoogte) geplaatst te worden. Ze moeten zichtbaar zijn vanaf gelijk welk punt en verlicht door de gewone verlichting (en de veiligheidsverlichting indien deze noodzakelijk):

Plaats en richting van een normale uitgang die gewoonlijk door de aanwezige personen wordt gebruikt.

Richting van een nooduitgang.

Plaats van een nooduitgang.

6. Gasflessen (en opslagplaatsen):

Aangesloten gasflessen (butaan/propaangas):

- a) Ze mogen enkel **gevuld** worden door erkende en vergunde vulcentra;
- b) Wanneer ze niet gebruikt worden moeten de **kranen gesloten** zijn;
- c) De flessen mogen **nooit** opgesteld worden **in de nabijheid van** een warmtebron, een keldergat of een rioolput en ook niet in de kelder of een lager gelegen ruimte;
- d) Ze moeten **stabiel en rechtopstaand** geplaatst worden op een **verluchte plaats**;
- e) Elk apparaat met gasflessen moet voorzien zijn van minimum één **gasdrukregelaar** die zo dicht mogelijk bij de gasfles geplaatst wordt. De **verbinding** moet door middel van een soepele leiding gebeuren. De uiteinden moeten voorzien zijn van klemringen;
- f) De **soepele leidingen** moeten om de twee jaren vervangen worden;
- g) Voor de goede werking van de **ontspanner** moet erop toegezien worden dat de ontluchtingsopening, die zich op het deksel bevindt, nooit verstopt is of belemmerd wordt t.o.v. de omgevingslucht. Het is eveneens aangeraden om de ontspanner met de ontluchtingsopening naar beneden te richten om binnendringen van water te voorkomen.

Opslagplaatsen:

Deze regels gelden voor opslagplaatsen voor flessen (vol of leeg) met een totale inhoud van 300 liter of groter. Het is echter aan te raden deze regels sowieso te volgen:

- a) De gasflessen (volle en lege) moeten in een lokaal met **metselwerk** van 18 cm dikte of beton van 10 cm dikte (of gelijkaardige vuurweerstand) staan;
- b) De stockeringszone moet d.m.v. wanden, veiligheidsschermen, markeringen op de grond, kettingen of vaste afbakeningen om 1m hoogte **aangegeven worden**;
- c) De inrichting van een '**open**' opslagplaats; (een apart lokaal)
 - ✘ De **vloer** moet ontbrandbaar en ondoordringbaar zijn;
 - ✘ Indien er een **dak** aanwezig is moet dit eveneens uit onbrandbaar materiaal bestaan;
 - ✘ De **muren** moeten een hoogte van min. 2 meter hebben (en de maximale hoogte van de flessen met 0,5 meter overschrijden);
- d) De inrichting van een '**gesloten**' opslagplaats; (in het lokaal)
 - ✘ De **vloer** moet onbrandbaar en ondoordringbaar zijn;
 - ✘ Het mag zich niet bevinden in een **kelderverdieping** of onder bewoonde lokalen. De vloer van de opslagplaats mag niet lager liggen dan de andere vloeren;
 - ✘ Het **dak** moet uit onbrandbaar materiaal bestaan;
 - ✘ De **muren** moeten een hoogte van min. 2 meter hebben (en de maximale hoogte van de flessen met 0,5 meter overschrijden);
 - ✘ De **deuren** draaien naar buiten open;
 - ✘ De **vensters** hebben vaste ramen met gewapend glas;
 - ✘ Er moet een goede **verluchting** voorzien zijn, rechtstreeks naar buiten. Deze openingen zijn voorzien van een onbrandbare rooster;
 - ✘ Indien de opslagplaats zich in een toegankelijke plaats bevindt moet deze afgesloten zijn met een **hekwerk** van onbrandbaar materiaal van ten minste 2 m hoogte of moeten de flessen opgeslagen worden in afsluitbare metalen kooien;
- e) **Verlichting**: er is enkel elektrische verlichting toegelaten;
- f) Er is enkel **verwarming** d.m.v. vloeistof, stoom of hermetische elektrische apparaten toegelaten;
- g) De verwarmingstoestellen zijn zodanig geplaatst dat zij de wand van de gasflessen niet overmatig kunnen opwarmen;
- h) Er mag **nooit gerookt** worden in deze opslagplaatsen, dit dient ook aangeduid te worden aan de ingang van de stockageplaats;
- i) Alleen de **aangestelden** hebben toegang tot de opslagplaats. Een duidelijk zichtbaar bericht moet de toegang verbieden aan andere personen.

7. Tenten: (zie 1. toepassingsgebied)

1. Het **tentzeil** mag niet direct ontvlambaar zijn;
2. De **versieringsmaterialen** mogen niet gemakkelijk ontvlambaar zijn, noch giftige gassen afgeven bij brand. Materialen die bij lage temperatuur smelten zijn verboden;
3. De tent moet minstens twee afzonderlijke **uitgangen** hebben. De tweede uitgang moet zich aan de tegenovergestelde kant van de hoofduitgang bevinden;
4. Iedere uitgang is minstens 80 cm breed. De totale breedte van de uitgangen (in cm) is groter dan het maximaal toegelaten personen in de tent;
5. De uitgangen moeten over hun ganse breedte volledig vrij blijven;
6. De (nood)uitgangen moeten aangeduid worden (zie 5. pictogrammen);
7. **Gangen** moeten minstens 80 cm breed zijn en leiden naar de (nood)uitgangen;
8. Alleen **elektriciteit** is toegelaten als algemene verlichtings- en verwarmingsbron. Bovendien moet de tent uitgerust zijn met een noodverlichting die voldoende lichtsterkte geeft om een ordelijke ontruiming te verzekeren. Deze verlichting moet automatisch in werking treden bij het uitvallen van de gewone verlichting;
9. Verplaatsbare **verwarmingstoestellen**, gasflessen, brandbare vloeistoffen en licht brandbare vaste stoffen zijn verboden in de tent;
10. Inwendige verbrandingsmotoren, warmelucht generatoren en de brandstofvoorraad (gasflessen) moeten op een veilige plaats ondergebracht worden, buiten de tent op een afstand van minstens 1 meter;
11. Ten minste één **afgevaardigde** is uitsluitend met de veiligheid belast;
12. **Rond de tent** moet een vrije ruimte van minstens 5 meter voorzien worden zodat de omliggende gebouwen en de tent makkelijk bereikbaar zijn voor de hulpdiensten. (Deze zone is natuurlijk ook vrij van spantouwen);
13. Indien er onvoldoende **buitenverlichting** is moet er gezorgd worden voor verlichting nabij de (nood)uitgangen;
14. Er moet minstens één **brandblusapparaat** per 200 m² geplaatst worden. Op een makkelijk bereikbare plaats (uitgangen, toeg, podium, enz.);
15. Het publiek moet verplicht **geëvacueerd** worden in geval van hevige wind (>90 km/u) en wanneer in uitzonderlijke gevallen de veiligheid van de bezoekers niet meer kan verzekerd worden;
16. Bij **sneeuwval** moet er voor gezorgd worden dat de sneeuw zich niet kan opstapelen op het tentzeil (ruimen, verwarming,...) en moet het publiek geëvacueerd worden als de dikte van de sneeuwlaag op het tentzeil 4 cm bereikt;
17. **Vloeren, treden en trappen:**
 - a. deze moeten op een horizontale **ondergrond** geplaatst worden waarvan de kwaliteit gecontroleerd wordt voor de montage;
 - b. hun **stabiliteit** moet verzekerd zijn in alle richtingen, rekening houdende met het aantal toegelaten toeschouwers;
In geen geval mag het begeven van één der dragende delen van de tribune aanleiding geven tot de volledige instorting;
 - c. **Trappen** moeten een leuning van minstens 1 m hoog hebben die tegen voldoende zijdelingse druk kan.